

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3C/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206666
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8513206666.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, pr. zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: 1. R. Q., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX Y. XXX a 2. I. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XX, XXX XX B. v konaní o zaplatenie 2 879,28 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd v y h l a s u j e zmluvnú podmienku v bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. účinných od 1. 8. 2002 v znení dodatku číslo 1 účinného od 1. 1. 2003, dodatku číslo 2 účinného od 30. 9. 2003, dodatku číslo 3 účinného od 1. 9. 2004, dodatku číslo 4 účinného od 1. 1. 2006 v spotrebiteľských zmluvách v znení:

Klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje Pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či Banka zniesla v súvislosti s takouto Pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky,

za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

III. Súd žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

IV. Súd žalovanej v 2. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.11.2013 domáhal, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 2 897,28 eur, kapitalizovaný úrok z omeškania za obdobie od 21.12.2010 do 3.11.2012 vo výške 89,17 eur a úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2 897,28 eur od 4.11.2012 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.9.2012 bola pohľadávka uplatnená v tomto konaní postúpená Slovenskou sporiteľňou, a.s. Tomášikova 48, Bratislava na žalobcu. Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanými v 1. a 2. rade dňa 2.2.2006 zmluvu č. 451865513 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovaným peňažné

prostriedky. Podmienky čerpania a splácania peňažných prostriedkov a ďalšie náležitosti sú uvedené v zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach. Po právnom rozbere týkajúcom sa posúdenia zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 ako absolútneho obchodu a nemožnosti aplikovať na takýto právny vzťah § 52 až 54 Občianskeho zákonníka ďalej žalobca uviedol, že pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 4 964,03 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 4 117,86 eur, riadneho úroku vo výške 457,89 eur, úroku z omeškania vo výške 349,41 eur a ostatného príslušenstva vo výške 38,87 eur. Sumu 38,87 eur predstavujúcu ostatné príslušenstvo a sumu 349,41 eur predstavujúcu úrok z omeškania si žalobca neuplatňuje. Podľa zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 3 319,39 eur, ktorý mal byť splácaný v splátkach po 46,44 eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalobca si uplatňuje v tomto konaní splátky úveru splatné od 20.11.2012 do 20.1.2016 v počte 62 v celkovej výške 2 879,28 eur.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe nevyjadrili.

4. Dňa 17.12.2013 bolo súdu doručené oznámenie právneho zástupcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828 (ďalej len Združenie) ktorým oznámil súdu vstup do konania na strane žalovaných ako vedľajší účastník v zmysle v tom čase platného a účinného § 93 ods. 2 O.s.p. Súd o prípustnosti vedľajšieho účastníctva Združenia rozhodol uznesením č.k. 3C/3/2014-79 zo dňa 21.7.2014.

5. Združenie ako vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k žalobe uviedlo, že v danom prípade ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). K aplikácii OZ poukázal na § 52 ods. 2 OZ, na rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 402/2013 z 19.6.2013 a ďalšie rozhodnutie rôznych slovenských súdov, z ktorých citoval. Ďalej poukázal na § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a vyslovil názor, že z gramatického a logického výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že banka môže postúpiť iba časť pohľadávky, s ktorou je dlžník v omeškani, ak nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého dlhu. Namietol nesprávnosť výšky RPMN, ktorá bola uvedená v nižšej výške, ako bola dohodnutá úroková sadzba, čo má podľa jeho názoru za následok, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Takisto namietal, že zmluva neobsahuje sumu, počet, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Poplatky za poskytnutie úveru a za správu úveru sú podľa neho neprijateľné podmienky. Namietol tiež premlčania celého dlhu, keďže podľa prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok boli žalovaní v čase postúpenie v omeškani už 3 roky a 9 mesiacov. Premlčaniu nasvedčuje aj skutočnosť, že posledná úhrada zo strany žalovaných mal byť uskutočnená dňa 14.11.2008.

6. Žalobca v reakcii na vyjadrenie Združenia doručil súdu dňa 21.8.2014 svoje vyjadrenie, v ktorom uviedol, že podľa jeho názoru sa premlčanie v danom prípade spravuje Obchodným zákonníkom. V súvislosti s možnosťou postúpiť pohľadávku banky kedykoľvek a komukoľvek poukázal na čl. 19.16 Všeobecných obchodných podmienok jeho právneho predchodcu a § 524 ods. 1 a 2 OZ. Ďalej vyslovil názor, že banka môže postúpiť aj nezosplatnenú pohľadávku. K výške RPMN uviedol, že táto bola vypočítaná v súlade so vzorcom upraveným v zákone č. 258/2001 Z.z. účinným v čase uzavretia zmluvy. Takisto namietol, aby vedľajší účastník mohol vzniesť námietku premlčania. V ďalšom podaní zo dňa 9.10.2014 predložil súdu špecifikáciu jednotlivých položiek dlžnej sumy spolu s výpisom z úverového účtu žalovaných.

7. Žalovaná v 2. rade na pojednávaní dňa 15.10.2014 namietla premlčanie dlhu, pričom uviedla, že jej nie je jasné, z čoho pozostáva dlžná suma. Zároveň popísala, prečo po rozvode manželstva úver nesplácali.

8. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 3C/3/2014-121 zo dňa 15.10.2014 zamietol žalobu z dôvodu premlčania uplatňovaného nároku a rozhodol o trovách žalovaných a Združenia. Združenie vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu opakovane poukázalo na § 92 ods. 8 zákon o bankách a vyslovilo názor, že banka mohla postúpiť len splatnú časť úveru. Národná banka Slovenska nevydala žalobcovi bankové povolenie, teda nie je oprávnený ani na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Podľa názoru Združenia odporuje zákonu, ak banka postúpila pohľadávku z úveru na subjekt, ktorý nie je bankou napriek tomu, že nenastala splatnosť celej pohľadávky. Subjekt, ktorý nesmie poskytovať úvery ich nesmie ani spravovať. Vyvodil preto záver, že žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou legitimáciou v predmetnom konaní, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávok je neplatná, pretože na žalobcu nemohla byť postúpená aj časť

pohľadávky, ktorej splatnosť ešte nenastala a neboli naplnené ani ďalšie zákonné predpoklady podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Na záver ešte poukázal na to, že k postúpeniu pohľadávky banky môže dôjsť až po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, ktorá sa musí dostať do dispozičnej sféry dlžníka. Na podporu svojich tvrdení označil viacero rozhodnutí slovenských prvostupňových a odvolacích súdov. Zároveň sa vyjadril k možnosti namietať premlčanie vedľajším účastníkom a nároku na náhradu trov konania.

9. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu uznesením č.k. 13Co/8/2015-169 zo dňa 9.3.2016 zrušil napadnutý rozsudok. Aj keď na premlčanie je v prípade spotrebiteľského charakteru zmluvy o úvere potrebné aplikovať OZ, nie Obchodný zákonník (ObZ), odvolací súd nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že začiatok premlčania sa má počítať od dátumu, kedy právny predchodca žalobu mohol zosplatiť celý úver, keďže k zosplateniu v tomto čase v skutočnosti nedošlo. Uložil preto súdu prvej inštancie nanovo sa zaoberať námietkou premlčania.

10. Súd prvej inštancie pokračoval v konaní vo veci, pričom vzhľadom na nadobudnutie účinnosti Civilného sporového poriadku (C.s.p.) od 1.7.2016 zaslal žalovaným poučenia o ich procesných právach a povinnostiach ako spotrebiteľov, ktoré podobne ako iné zásielky doručoval na adresu trvalého bydliska žalovaných a tieto v prípade neprevzatia považoval za doručené dňom vrátenia zásielky späť súdu. Zároveň vyzval strany sporu na oznámenie, aké návrhy na doplnenie dokazovania ešte majú.

11. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 4.10.2016 zhrnul základné skutkové okolnosti uzavretia zmluvy o úvere a vyjadril sa k možnosti pokračovania účasti bývalých vedľajších účastníkov v konaní po nadobudnutí účinnosti C.s.p.

12. Na vytýčenom pojednávaní dňa 4.11.2016 trval právny zástupca žalobcu na podanej žalobe. Žalovaná v 2. rade nevedela uviesť nič bližšie k výške uhradenej, či dlžnej sumy. Po vyslovení predbežného právneho názoru súdu, podľa ktorého súd doposiaľ nemal preukázané splnenie podmienok na postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, požiadal právny zástupca žalobcu o poskytnutie lehoty na zabezpečenie potrebných dokladov od právneho zástupcu žalobcu. Súd mu na zabezpečenie dokladov poskytol lehotu 30 dní a pojednávanie odročil.

13. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 9.11.2016 oznámil súdu, že jeho právny predchodca výzvou pred postúpením pohľadávky nedisponuje. Zároveň uviedol svoj právny názor na možnosť postúpenia pohľadávky banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, podľa ktorého banka môže postúpiť aj nezosplatenú časť pohľadávky. Vychádzal pritom z výkladu pojmu peňažný záväzok a časť peňažného záväzku používaných v uvedenom ustanovení, ako aj z druhej vety uvedeného ustanovenia, podľa ktorej má dlžník možnosť ešte pred postúpením pohľadávky uhradiť banke omeškaný peňažný záväzok (zákonodarca použil pojem pohľadávka, nie je časť) a banka vtedy stráca právo pohľadávku postúpiť. Poukázal aj na § 89 ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého si banka s dlžníkom môže upraviť práva a povinnosti odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to nie je výslovne zakázané. Možnosť postúpenia akejkoľvek pohľadávky kedykoľvek a komukoľvek bola upravená v čl. 19.16 VOP. Ďalej uviedol, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, s nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené iba sankcie podľa zákona o bankách. V tomto smere poukázal aj na názor doc. JUDr. Q. A., PhD., LL.M., že účelom § 92 ods. 8 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva, toto ustanovenie nehovorí nič o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky. V súvislosti s aktívnou legitimáciou poukázal na skutočnosť, že predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávok, ktoré bez ďalšieho zakladá jeho aktívnu legitimáciu a súd má povinnosť z takéhoto oznámenia vychádzať bez toho, aby skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok. Pritom poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 210/01 a rozhodnutia Krajských súdov v Žiline sp. zn. 8Co/564/2015 zo dňa 30.11.2015 a v Nitre sp. zn. 9Co/133/2013 zo dňa 27.6.2014. Vyslovil preto názor, že súd by vec nesprávne právne posúdil, ak by ako preiudiciálnu otázku skúmal platnosť postúpenia pohľadávky. V súvislosti s aktívnou legitimáciou pri postúpení pohľadávky banky poukázal na 2 rozhodnutia Okresného súdu Prievidza (sp. zn. 8C/67/2013 zo dňa 12.10.2015 a 12C/63/2014 zo dňa 30.3.2015).

14. Na pojednávaní dňa 20.12.2016, ktorého sa bez ospravedlnenia nezúčastnil žalovaný v 1. rade, právny zástupca žalobcu trval na podanej žalobe a jeho vyjadreniach v konaní, žalovaná v 2. rade ponechala vec na rozhodnutie súdu.

15. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, prednesmi a písomnými vyjadreniami strán konania a ich zástupcov, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to zmluvou o splátkovom úvere č. 451865513 zo dňa 2.2.2006, Všeobecnými obchodnými podmienkami v znení dodatku č. 1 až č. 4, výzvou žalobcu k úhrade zo dňa 15.10.2012 adresovanou žalovanému v 1. rade, zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27.9.2012 a jej prílohami, výpisom z úverového účtu žalovaných, oznámeniami právneho predchodcu žalobcu o postúpení pohľadávky a podaciami hárkami a zistil tento skutkový stav:

16. Dňa 2.2.2006 žalovaní v 1. a 2. rade uzavreli zmluvu o splátkovom úvere so Slovenkou sporiteľňou, a.s., na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 100 000,- Sk. Úver žalovaní riadne a včas nesplácali. Dňa 27.9.2012 uzavrela Slovenská sporiteľňa, a.s. so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE, v prílohe ktorej bola uvedená aj pohľadávka voči žalovaným. Oznámeniami zo dňa 15.10.2012 podanými na poštovú prepravu dňa 15.10.2012 právny predchodca žalobu oznámil žalovaným postúpenie pohľadávky. Podaním zo dňa 15.10.2012 vyzval žalobca žalovaného v 1. rade na úhradu dlžnej sumy a vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 15.10.2012.

17. Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že žaloba nie je dôvodná.

18. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 39 OZ zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

21. Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

22. Podľa § 52 ods. 2 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 52 ods. 3 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

25. Podľa § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 298 ods. 1 C.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

27. Súd sa v prvom rade zaoberal charakter zmluvného vzťahu uzavretého medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanými zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Súd pritom vychádzal z povahy zmluvných strán, keď právny predchodca žalobcu konal v rámci predmetu svojho podnikania, kým žalovaným bol úver poskytnutý ako fyzickým osobám nepodnikateľom, ako aj z obsahu zmluvy úvere, ktorá napĺňa znaky spotrebiteľského úveru a ktorá obsahovala aj náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľský charakter potvrdil aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

28. Súd sa ďalej zaoberal námietkou nedostatku aktívnej legitímácie, keďže jej nedostatok je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby súd skúmal vôbec vec samú. Žalobca tvrdiac, že pohľadávku nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok od jeho právneho predchodcu, ktorý je bankou, mal riadne preukázať splnenie podmienok vyplývajúcich pre kvalifikované postúpenie pohľadávky, ktoré vyplývajú z § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, čo v konečnom dôsledku bolo predpokladom aj na preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní. Žalobca nepredložil súdu žiaden doklad o tom, že by jeho právny predchodca vyzval pred postúpením pohľadávky žalovaných na jej zaplatenie.

29. K argumentom žalobcu je potrebné uviesť, že súd musí skúmať aktívnu legitímáciu. V prípade postúpenia pohľadávok skúma, či pohľadávky boli skutočne postúpené. Ak pred postúpením pohľadávky musia byť splnené určité podmienky, je súd oprávnený skúmať aj splnenie týchto podmienok. Judikáty, na ktoré poukazoval žalobca týkajúce sa platnosti postúpenia pohľadávok, sú podľa názoru súdu nepoužiteľné na daný prípad, pretože súd neskúmal platnosť postúpenia pohľadávky z dôvodu nepreukázania relevantného oznámenia o postúpení pohľadávky, ale z dôvodu, či boli splnené podmienky vyžadované osobitným zákonom k tomu, aby vôbec mohlo k postúpeniu dôjsť. Podmienka písomnej výzvy doručená dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 ZoB je podľa názoru súdu podmienkou, ktorá musí byť splnená, aby banka mohla pohľadávku postúpiť. V opačnom prípade banka postupuje pohľadávku v rozpore s právnou úpravou, čo spôsobuje jej neplatnosť a má to za následok aj nedostatok aktívnej legitímácie postupníka. K rozhodnutiu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/67/2013 zo dňa 12.10.2015 citovaného vo vyjadrení žalobcu súd poznamenáva, že aj keď podľa názoru tohto súdu porušenie povinností vyplývajúcich z § 92 ods. 8 ZoB nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, z tohto rozhodnutia nie je možné jednoznačne vyvodiť, či tento názor má uvedený súd aj vo vzťahu k nedodržaniu doručenia výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky banky, keďže tento súd reagoval na námietku, že nedostatok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru banku má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi bankou a postupníkom. Aj keď výklad § 92 ods. 8 ZoB nie je úplne jednotný, a to pokiaľ ide tak o následky nedoručenia výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky, ako aj pokiaľ ide o skutočnosť, či je možné postúpiť aj nezosplatnený dlh, konajúci súd vo vzťahu k nedoručeniu výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky zastáva vyššie uvedený názor, ktorého sa pridávajú viaceré súdy vo svojich rozhodnutiach (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co/203/2015, Krajského súdu v Prešove vo veciach sp. zn. 6Co/119/2013, 19Co/194/2015, 4Co/145/2014, 5Co/159/2015, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/898/2014 a ďalšie)

30. Pokiaľ ide o otázku možnosti postúpenia nezosplatnenej pohľadávky, konajúci súd je toho názoru, že banka má právo postúpiť iba splatné pohľadávky, teda v prípade postúpenia pohľadávky z úveru má banka právo postúpiť celú pohľadávku len v prípade, ak bol úver zosplatnený. Súd vychádzal z gramatického a logického výkladu prvej a druhej vety § 92 ods. 8 ZoB. Banka má právo postúpiť peňažný záväzok, ak je dlžník v omeškaní viac ako 90 dní a banka ho písomne vyzvala na jeho zaplatenie. V prvej časti druhej vety uvedeného ustanovenia zákon uvádza, že banka nemôže uplatniť toto právo (t.j.

postúpiť pohľadávku), ak dlžník uhradil omeškaný peňažný záväzok. Dlžník je v omeškaní so splnením povinnosti vtedy, ak neplnil v čase, kedy mal plniť. V prípade platenia úveru je dlžník v omeškaní so splatením splátky po uplynutí doby splatnosti tej ktorej splátky. So zaplatením celého úveru, resp. jeho zostatku je dlžník v omeškaní buď až po uplynutí splatnosti poslednej splátky úveru alebo po predčasnom zosplatení celého úveru. Podľa názoru súdu je preto potrebné v tomto kontexte vykladať pojem „peňažný záväzok“ aj v prvej vete cit. ustanovenia, teda že ide o peňažný záväzok, s ktorým je dlžník v omeškaní. Na tomto názore súdu nič nemení ani časť druhej vety § 92 ods. 8 ZoB za bodkočiarkou. Táto totiž nadväzuje na prvú časť druhej vety, ktorá upravuje, kedy banka nemá právo postúpiť pohľadávku (v prípade úhrady omeškaného záväzku). Slová v časti druhej vety § 92 ods. 8 ZoB za bodkočiarkou „to neplatí“ teda negujú prvú časť vety a je potrebné ich vykladať tak, že ak omeškanie dlžníka, resp. súčet všetkých omeškaní, trvá viac ako 1 rok, banka má právo postúpiť pohľadávku, aj keby dlžník svoj omeškaný dlh zaplatil. Časť druhej vety za bodkočiarkou sa však vôbec nezmieňuje o podmienkach na postúpenie pohľadávky banky podľa prvej vety § 92 ods. 8 ZoB, čiže tieto neneguje, ani nerieši otázku postúpenia nezosplatennej pohľadávky, teda aj keby išlo o omeškanie dlžníka viac ako 1 rok, aj tak má banka pred postúpením pohľadávky povinnosť vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy a môže postúpiť len splatnú pohľadávku. Názor, že § 92 ods. 8 ZoB obmedzuje postupovanie nesplatennej pohľadávky bol pritom vyslovený v rozhodnutiach mnohých slovenských súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/483/2014-102 zo dňa 30.11.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/145/2014 zo dňa 7.5.2014, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/203/2015 zo dňa 19.05.2015) a vyplýva napr. aj z rozhodnutia Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/67/2013 zo dňa 12.10.2015, ktorého časť citoval žalobca vo svojom vyjadrení.

31. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní od jeho právneho predchodcu, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a nedostatok aktívnej legitímácie sa súd už bližšie nezaoberal ďalšími námietkami strán konania. Na záver súd však poznamenáva, že ak by aj mal preukázanú aktívnu legitímáciu žalobcu, pri vyššie uvedenom názore súdu o možnosti postúpenia len splatnej časti pohľadávky a po zohľadnení skutočnosti, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti potrebné pre posúdenie výhodnosti a vhodnosti úveru pre spotrebiteľa v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. (RPMN bola uvedená v súlade s právnou úpravou v tom čase platnou a účinnou), by žalobca bol aktívne legitimovaný len v časti zaplatenia splátok splatných 3 roky späťne od podania žaloby (t.j. od 20.12.2010), v ktorej časti splátky nie sú premlčané (žalobca si uplatnil splátky splatné od 20.12.2010) do postúpenia pohľadávky (t.j. do 20.9.2012).

32. Súd zároveň v spotrebiteľských vzťahoch a zmluvách vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v čl. 19.16 VOP právneho predchodcu žalobcu v znení, ako je uvedená vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Súd pritom vychádzal z kritérií, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky a teda či táto nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Súd pritom ustálil, že za neprijateľnú je potrebné považovať podmienku, ktorá je objektívne spôsobilá spôsobiť hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa bez ohľadu na to, či dodávateľ túto skutočne aj použije. Občiansky zákonník deklaratórne vymenúva niektoré prípady neprijateľných podmienok, súdu však tento zoznam nebráni vyhlásiť za neprijateľnú aj inú podmienku, ktorá podľa názoru súdu dosahuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

33. Čl. 19.16 VOP právneho predchodcu žalobcu umožňuje postúpiť akúkoľvek pohľadávku banky, kedykoľvek a komukoľvek aj bez upovedomenia dlžníka. Uvedené ustanovenie teda teoreticky umožňuje postúpenie napr. pohľadávky z úveru aj na druhý deň po uzavretí zmluvy, resp. po poskytnutí peňažných prostriedkov. Spotrebiteľ vstupujúci do právneho vzťahu s bankou v dôvere, že uzatvára zmluvu so subjektom podliehajúcim dozoru NBS a že tento vzťah bude trvať dohodnutý čas, by sa v takomto prípade ocitol v úplne inom postavení, najmä ak by pohľadávka mohla byť postúpená komukoľvek (t.j. napr. aj osobe, ktorá nespadá pod dozor NBS, nemá oprávnenie na bankové obchody, príp. dokonca osobe so sídlom v zahraničí a pod.). Uvedené ustanovenie je pritom v rozpore minimálne s cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý umožňuje postúpiť pohľadávku banky len pri určitom omeškaní dlžníka a zároveň za splnenia podmienky, že pred postúpením pohľadávky bol dlžník vyzvaný na zaplatenie omeškaného záväzku. Aj keď v praxi s veľkou pravdepodobnosťou k takýmto úkonom banky nedochádza, uvedená podmienka je objektívne spôsobilá privodiť takýto stav, ktorý nepochybne spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Tento stav hrubej

nerovnováhy ešte viac zvyrazňuje posledná veta tohto ustanovenia, ktorá prípadnú pohľadávku dlžníka voči banke umožňuje postúpiť iba so súhlasom banky, čo je zase v rozpore s cit. § 524 ods. 1 OZ. Navyiac ako sa javí z vyjadrení žalobcu, práve táto podmienka je argumentačným podkladom pre obchádzanie cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre prípad, že neboli dodržané podmienky na postúpenie pohľadávky banky tretej osobe. Táto podmienka je pritom upravená vo VOP, ktoré vzhľadom na ich rozsah nemá spotrebiteľ reálne prečítať pred uzavretím zmluvy.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalovaný v 1. rade ako úspešná strana by mal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, ale keďže si trovy neuplatnil a zo spisu vyplýva, že mu ani žiadne nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Žalovanej v 2. rade súd ako strane, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.